

Z historie českého stolního tenisu – 5. Díl

Kolář, Kettnerová, Váňa

Dohromady vybojovala tato trojice jedenadvacet titulů mistrů světa, včetně soutěží družstev. Bez jakýchkoliv pochybností to byli Stanislav Kolář, Marie Kettnerová a zejména pak Bohumil Váňa, kdo především šířili slávu československého stolního tenisu před druhou světovou válkou a také krátce po ní. Postupně přicházeli další, Ivan Andreadis, Ladislav Štípek, Vlasta Depetrisová nebo Věra Votrubcová, ovšem výjimečnost výše uvedené trojice je nesporná.

Jako první Čech se radoval z titulu mistra světa v družstvech i ve dvouhře Stanislav Kolář. Byl jedním z hrdinů památného večera 1. února 1932, kdy se Čechoslováci na šampionátu v Praze stali mistry světa v družstvech. Na turnaji si tehdy poradil i s fenomenálním Maďarem Barnou.

Pálku vzal poprvé do ruky ve čtrnácti letech, o tři roky později vyhrál ve Studentském domově svůj první turnaj a v osmnácti už byl v reprezentaci. Hned při svém debutu na MS 1931 v Budapešti byl členem stříbrného družstva mužů. Ovšem nezůstalo jen u této jediné medaile. O rok později Čechoslováci vybojovali zlato a v roce 1936 se Kolář radoval z nejcennější medaile i ve dvouhře. Opět to bylo v Praze a opět to byl premiérový český titul v této kategorii. Na turnaji, který proslul nekonečnými zápasovými maratony obranářů, zazářil nekompromisní útočnou hrou, výborným forhendem a šlajsovaným bekhendem. *„Proti obranářům jsem také hodně používal stopbal. V Praze ve finále jsem právě tímto způsobem porazil obranáře Ehrlicha. To pinkání v Lucerně bylo příšerné a pořad mistrovství se neustále protahoval,“* vzpomínal na svůj největší úspěch v kariéře.

S aktivním sportem skončil poměrně mladý v sedmadvaceti letech. Po válce už raketu nevzal do ruky. Startoval na osmi světových šampionátech a vybojoval celkem šestnáct medailí (2 – 7 – 7). Po osvobození ho už sice nikdo nepřemluvil, aby znovu začal hrát, ale u stolního tenisu zůstal jako funkcionář a byl mj. předsedou trenérské rady.

Blesky v ruce

První českou mistryní světa ve dvouhře byla Marie Kettnerová. Je jednou z šestice českých legend, které jsou členy Mezinárodní síně slávy. Jak by také ne, ve své bohaté sbírce měla šest titulů mistryně světa. Včetně toho nejprestižnějšího z dvouhry.

Přestože si poměrně brzy oblíbila stolní tenis, který chodila hrávat do herny v kině Illusion na Václavském náměstí, poprvé se zúčastnila mistrovství republiky až ve svých devatenácti letech. Hned ovšem z toho byla zlatá medaile ve smíšené čtyřhře společně s Antonínem Malečkem. Stala se členkou Vysokoškolského sportu Praha a pomohla mu k mistrovským titulům v letech 1932 a 1934.

V reprezentačním dresu se poprvé objevila na světovém šampionátu v Badenu v roce 1933. Tam ji ve dvouhře vyřadila Maďarka Galová. Kdo jen tehdy mohl tušit, že se na konci téhož roku v Paříži dočká zlaté medaile. Šampionát pro rok 1934 se hrál nezvykle už v prosinci předchozího roku a tehdy dvaadvacetiletá Kettnerová na něm nenašla přemožitelku. Ve finále porazila Němku Krebsbachovou 3:1. *„Dostala jsem překrásnou kytici růží a přihasila si to s ní i se zlatou medailí na hotelový pokoj, kde jsem bydlela se spoluhráčkami Šmídovou a Veselskou. Když mě viděla Šmídová, řekla směrem k Veselské: ‚Hele, to není možný, vona to snad vyhrála.‘ ...Co dělaly moje kolegyně, když jsem hrála finále, nevím. Ale my pingpongáři jsme byli vždycky divná sešlost. Žádné velké kamarádství jsme mezi sebou neudržovali,“* vzpomínala první žena, která získala pro Československo titul mistryně světa.

Nebyl navíc jediný, o rok později obhájila zlato ve dvouhře a společně s Marií Šmídovou přebírala Corbillon Cup za výhru v soutěži družstev. Zlatý hattrick se jí bohužel nezdařil, na šampionátu v Praze prohrála v semifinále s pozdější vítězkou Američankou Ruth Aaronsovou. Náplastí byly tituly v družstvech a ve čtyřhře se Šmídovou. Poslední mistrovský titul přidala v roce 1938 v Londýně jako členka družstva. Její hru obdivoval celý svět, zejména její přesné a bleskové forhendy. A medailová sbírka ze světových šampionátů byla úctyhodná – 6 zlatých, 5 stříbrných a 12 bronzových.

Předběhl svou dobu

Stačí jen napsat, že tento velikán českého stolního tenisu je držitelem třiceti medailí z mistrovství světa (13 – 10 – 7) a hned je všem jasné, o koho jde. Také by možná stačilo připomenout, že je jediným českým stolním tenistou, o němž spisovatel Ota Pavel napsal nádhernou povídku. Fenomenální Bohumil Váňa dobyl ve třicátých a čtyřicátých letech minulého století svět stolního tenisu a stal se miláčkem publika na nejednom šampionátu. Statisticy odhadují, že vyhrál na sedm stovek mezinárodních turnajů.

Pocházel z rodiny zámečnicka a díky staršímu bratrovi Václavovi objevil sport jménem stolní tenis. Ve dvanácti letech do přijali do klubu YMCA, ale brzy přestoupil díky Vendelínu Veselému do Sparty. Jeho vzorem byl mistr světa Stanislav Kolář a jeho útok. Kdo však mohl tušit, že Váňa se svému idolu nejen vyrovná, ale dokonce ho výrazně předčí.

Ke svým sedmnáctým narozeninám si nadělil krásný dárek – první titul mistra světa ve smíšené čtyřhře. To bylo na šampionátu v Badenu 1937. A pak přišel Londýn. Jeden z nejslavnějších momentů celé historie československého stolního tenisu. Osmnáctiletý drobounký hráč válcoval jednoho soupeře za druhým. V semifinále porazil v Royal Albert Hall pětinasobného mistra světa ve dvouhře Maďara Victora Barnu a ve finále zvedal ze sedadel diváky ve Wembley. S Rakušanem Richardem Bergmanem prohrál první set, jenže pak vyhrál ve fantastickém tempu další tři sety a radoval se ze zisku zlata.

Jeho hvězda se rozzářila naplno a kdo ví, kolik titulů a medailí by vlastně vybojoval, kdyby nepřišla druhá světová válka. Váňa během ní pochopitelně trénoval a hrál, ale minimální mezinárodní styky mu zabránily naplno zužitkovat svá nejlepší léta.

Po válce trénoval dva roky v Káhiře egyptskou reprezentaci, přesto byl skvěle připraven na svůj další triumf na mistrovství světa. V Paříži 1947 se podepsal pod tři tituly. Vybojoval zlato ve dvouhře, ve čtyřhře s Adolfem Šlárem a také v soutěži družstev. Až do roku 1951 sbíral dál tituly a medaile na světových šampionátech. Konec jeho kariéry urychlil nástup potahů s houbou. Sám s nimi sice zkoušel hrát, ale nedokázal už se přizpůsobit. V reprezentaci skončil ve svých pětatřiceti letech.

